

សាអលខិធ្យាល័យដូនិត្តអំពេញ

Royal University of Phnom Penh

ដេប៉ាតីម៉ខ់៖ ព័ត៌មានទិន្យា មុខទិទ្ធា៖ មូលដ្ឋានគ្រឹះនៃ Linux System

បន្រៀនដោយ សាស្ត្រាចារ្យ បណ្ឌិត អ៊ុកា ឃាន

ទ្រឆានមន៖ ភារគ្រម់គ្រខអូតម្រើប្រាស់ Linux System **ខាមួយ** Shell Script

រៅ្តបរៀង នឹងស្រាវជ្រាវដោយក្រុមទី ៦ (ជំនាន់១៤) សទាខិត

ប៉េង ឆ្នាំយឡេង

តោត តានិត្យា

បោង ច៊ុនហាក់

កេវ ឃុនលី

ផង់ រតន:

អុន ប៊ុនធឿន

វ៉េត សុយាង

ស្លាំសិត្យា ២០១៧-២០១៨

មានិទា

ចំណងជើងអត្ថបទ	ទំព័រ
១. សេចក្តីផ្តើម	1
២. គោលបំណង	1
៣. ទំហំការងារ	
៤. ការអនុវត្ត	
៥. សេចក្តីសន្និដ្ឋាន	
อ. Reference	

1.សេខភ្និស្នើម

នៅក្នុងសកលលោកយើងនេះជាក់ស្ដែងណាស់ប្រាកដជាមានការ access ដើម្បី ទាញយក ទិន្នន័យ រក្សាទុកទិន្នន័យ។ប្រសិនបើមិនមានការគ្រប់គ្រងត្រឹមត្រូវ ចំពោះការ access នោះទេ វាអាចបណ្ដាលឲ្យមានបញ្ហា។ចំពោះការគ្រប់គ្រងសម្រាប់ការប្រើប្រាស់មាន OS(operating system) ជាច្រើនសម្រាប់ គ្រប់គ្រង។នៅក្នុងនោះមាន OS មួយដែលយើងនឹងធ្វើការលើកយក មកប្រើប្រាស់គឺ Cent OS6 ដែលជាប្រភេទ Open Source។Centos 6 ជាការបូកផ្សំគ្នាឡើង រវាង RED hat ជាមួយនិង fedora។

ដូចគ្នានេះដែរទើបមានការបណ្តុះបណ្តាលដោយ សាស្ត្រាចារ្យ បណ្ឌិត អ៊ុក ឃាន បានដាក់ នូវប្រធានបទ សម្រាប់គ្រប់គ្រង User។

2.គោលមំណខ

ដូចដែលយើងបានរៀបរាប់ពីខាងលើនោះជាក់ស្តែងថា ការ គ្រប់គ្រងទៅលើការ access វា ពិតជាមានសារៈសំខាន់។ដូចនេះយើងក៏បានលើកយកនូវបញ្ហាមួយមកដោះស្រាយដូចខាង ក្រោម

Plan your CentOS Server to be a fileserver with 200 users who will be assigned 10GB space of your hard disk and write a shell script to create 200 users and control these users from a file called user.txt

ដូចនេះយើងនិងធ្វើការ បង្កើត shell script និង ធ្វើការប៉ាន់ស្មានទំហំនិងតម្លៃ នៃ ម៉ាស៊ីន fileserver របស់យើង។

3.**នំសំភារខារ**

ចំពោះ fileserver អាចឲ្យ User access បាន 200 នាក់។ shell script អាចគ្រប់គ្រង User ដូចជា

- -create new user
- -update user password
- -update user information
- -create group
- -add user to group

4.ភាអនុទត្ត

1. **ងម្លេចភារចំពោះអាស៊ីន** Server

ដើម្បីបង្កើតបានជា File Server ដែលអនុញ្ញាតិឲ្យអ្នកប្រើប្រាស់ចំនួន ២០០ នាក់ប្រើ ប្រាស់ ទាមទារឲ្យមាននូវ ម៉ាស៊ីន Server មួយដែលមានតម្រូវការដូចខាងក្រោម៖

- CPU Xeon processor E7-8800 v4/v3
- RAM 32GB
- Hard Disk 2.5TB
- ដំណើរការដោយ CentOS
- Samba File Server

តាមរយៈការគ្រោងទុកនេះ Server អាចមានតម្លៃចន្លោះពី **\$1700** ទៅ **\$2000** ។ ហើយដើម្បីងាយស្រួលក្នុងការគ្រប់គ្រង អ្នកប្រើប្រាស់ចំនួន ២០០ នាក់បានងាយស្រួលនោះ គឺ គេចាំបាច់ត្រូវប្រើ Shell Script ដែលរៀបចំសរសេរទុកជាមុន។

2. 👬 Shell Script

2.1. Shell Script ជាអ្វី?

Shell Script គឺជាបណ្ដុំនៃ Computer Command Line ដែរដំណើរការនៅលើ Shell ដែលត្រូវបានសរសេរចូលគ្នាទៅតាមលក្ខខ័ណ្ឌ និងការចង់បាន នៅក្នុង File មួយដែលហៅថា Script ។ ដើម្បីភាពងាយស្រួលរបស់អ្នកប្រើប្រាស់ Command Line ត្រូវបានគេសរសេរ ជាមួយ Options របស់វា ទៅក្នុង Script មួយ ។ ខាងក្រោមនេះគឺជា Script ដែលនឹងប្រើ សម្រាប់គ្រប់គ្រងលើ អ្នកប្រើប្រាស់ និងប្រតិបត្តការមួយចំនួន ។

2.2. Command ដែលធ្វើការជាមួយអ្នកប្រើប្រាស់ ហើយប្រើនៅក្នុង shell script

- useradd សម្រាប់បន្ថែមអ្នកប្រើប្រាស់ថ្មី
- userdel សម្រាប់លុបអ្នកប្រើប្រាស់
- passwd សម្រាប់ប្តូរពាក្យសម្ងាត់របស់អ្នកប្រើប្រាស់
- usermod សម្រាប់កែប្រែព័ត៌មានរបស់អ្នកប្រើប្រាស់ (ការពណ៌នា ឈ្មោះ សម្រាប់ login ជាដើម)
- chfn សម្រាប់កែប្រែព័ត៌មានរបស់អ្នកប្រើប្រាស់ (ឈ្មោះ ជាដើម)
- chage សម្រាប់បង្ហាញព័ត៌មានពីអាយុកាលរបស់ Password
- groupadd សម្រាប់បង្កើតក្រុមអ្នកប្រើប្រាស់
- groupdel សម្រាប់លុបក្រមអ្នកប្រើប្រាស់

ដើម្បីងាយស្រួល ក្នុងការសរសេរ command ទាំងអស់ត្រូវបានរៀបចំជា function នឹងមានជា menu ងាយស្រួលសម្រាប់ការប្រើប្រាស់។ ខាងក្រោមនេះគឺជា shell script ទាំងមូល។

2.3. Shell Script code

```
#!/bin/sh
# Group 6, Members:
# Peng Chhaileng
# Phang Ratanak
# Ret Sokheang
# Heng Bunhak
# On Bunthoeurn
# Kev Chhunly
# Phot Pheanitya

# Functions Area
check_root_user() {
    if [ "$EUID" -ne 0 ]
        then echo "[-] Permission denied! Are you root?"
        exit
    fi
}
```

```
menu() {
      echo "#-----"
     echo -n "# Choose options: "
}
menu_update_user() {
      echo "#-----"
     echo "# 1. Update Information
echo "# 2. Change Password
echo "# 3. Add Description to User
echo "# 4. Change Username (Login Name)
echo "# 0. Back
      echo -n "# [Update User] options: "
}
pause() {
      echo -n $1
      read
}
add_user() {
      egrep "^$1" /etc/passwd >/dev/null
      if [ $? -eq 0 ]; then
            echo "[-] User $1 exists!"
      else
            pass=$(perl -e 'print crypt($ARGV[0], "password")' $2)
            useradd -m -p $pass $1
            [ \$? -eq 0 ] && echo "[+] User has been added to system!" || echo
"[-] Failed to add a user!"
      fi
}
controller() {
      users=()
      while IFS='' read -r user || [[ -n "$user" ]]; do
            if ! [ -z $user ]; then
                  users+=("$user")
            fi
      done < "$1"
```

```
echo "[+] Found ${#users[@]} users"
      while true
      do
             menu
             read choose
             case $choose in
                    "1")
                           count=1
                           for i in ${users[@]}
                           do
                                 IFS=':' read -ra record <<< "$i"</pre>
                                 echo "User record : $count"
                                 echo "Username: ${record[0]}"
                                 add_user ${record[0]} ${record[1]}
                                 count=`expr $count + 1`
                           pause "Press enter to continue..."
                           read -p "[*] Enter username: " usr
                           userdel -r $usr > /dev/null 2>&1
                           del_status=$?
                           if [ $del_status -eq 0 ]; then
                                 echo "[+] User $usr deleted successfully!"
                           else
                                 echo "[-] User $usr is not exist!"
                           fi
                           pause "Press enter to continue..."
                           read -p "[*] Enter username: " usr
                           id $usr > /dev/null 2>&1
                           usr status=$?
                           if [ $usr_status -eq 0 ]; then
                                 while true
                                 do
                                        menu_update_user
                                        read c
                                        case $c in
                                               "1")
                                                     chfn $usr
                                                      pause "Press enter to
continue..."
                                               "2")
                                                      passwd $usr
                                                      pause "Press enter to
continue..."
                                               "3")
                                                      read -p "[*] Description
(no space): " cmt
                                                      usermod -c $cmt $usr
                                                      cat /etc/passwd | grep $usr
                                                      pause "Press enter to
continue..."
                                               ;;
```

```
"4") read -p "[*] Enter new
username: " n_usr
                                                     usermod -1 $n_usr $usr
                                                     echo "[+] Username update
successfully!"
                                                     pause "Press enter to
continue..."
                                               ;;
                                                     break
                                               ;;
                                        esac
                                        clear
                                 done
                          else
                                 echo "[-] User $usr is not exist!"
                                 pause "Press enter to continue..."
                           fi
                    ;;
                    "4")
                          #clear
                           read -p "[*] Enter group name: " gro
                           groupadd $gro
                           pause "Press enter to continue..."
                    ;;
                    "5")
                          #clear
                           read -p "[*] Enter group name: " gro
                           groupdel $gro
                           pause "Press enter to continue..."
                    ;;
                    "6")
                          #clear
                           read -p "[*] Enter group name: " gro
                           read -p "[*] Enter user name: " usr
                           usermod -G $gro $usr
                           pause "Press enter to continue..."
                          clear
                           cut -d: -f1 /etc/passwd
                           pause "Press enter to continue..."
                    "8")
                          clear
                           cat /etc/group
                           pause "Press enter to continue..."
                    ;;
                    "9")
                          #clear
                           read -p "[*] Enter username: " usr
                           id $usr > /dev/null 2>&1
                           usr status=$?
                           if [ $usr_status -eq 0 ]; then
                                 chage -1 $usr
                                 pause "Press enter to continue..."
                          else
                                 echo "[-] User not found!"
```

```
pause "Press enter to continue..."
                           fi
                    ;;
                    "0") exit
                    *) echo "Command Not Found"
             esac
             clear
      done
main() {
      read -p "[*] Enter users file name (users.txt): " file_name
      #file_name="users.txt"
      if [ -z $file_name ]; then
             file_name="users.txt"
      fi
      if ! [ -s $file_name ]; then
             echo "[-] File $file_name is not found!"
      else
             echo "[+] Using file $file_name..."
             echo "[+] Reading user from file..."
             controller $file_name
      fi
# Main Area
check_root_user
main
```

5.សេខភ្លិសស្លិដ្ឋាន

ក្រោយពីបានធ្វើការមង្កើត shell script រួចមកយើងពិតជាបានទទួលបាននូវការ គ្រប់គ្រង user បានពិតមែន។ដោយយើងអាចធ្វើការបង្កើត លុប កែប្រែ ព័តមាន ៣ក្យសម្ងាត់ បាន។ហើយមានតែ root ប៉ុន្នោះដែលអាចធ្វើការ កែប្រែបាន។

6. Reference

-សៀវភៅ មូលដ្ឋានគ្រឹះនៃប្រព័ន្ធ Linux system(CentOS 6) រៀបរៀងដោយ សាស្រ្តាចារ្យ បណ្ឌិត អ៊ុក ឃាន

-http://www.chantracomputer.com/newpc.html